

Nr 73.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändring av tiden för avskrivning av prästerskapets till statsverket indragna tionde från vissa församlingar i Kopparbergs län; given Stockholms slott den 26 januari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 januari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för ecklesiastikdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, uppkommen fråga om ändring av tiden för avskrivning av prästerskapets till statsverket indragna tionde från vissa församlingar i Kopparbergs län samt anför därvid:

Enligt lag den 9 december 1910 (nr 141 sid. 25) skall indragning till statsverket av tionde och andra avgifter av fast egendom, som enligt förut givna författningar tillkommit prästerskapet, för varje pastorat äga rum, i regel från och med ecklesiastikåret näst efter det, med vars utgång den på grund av förordningen den 11 juli 1862 eller förordningen den 1 no-

vember 1872 fastställda lönereglering för prästerskapet i pastoratet upphör att gälla. Kammarkollegium har att, efter gjorda uträkningar för varje fastighet, fastställa den summa i penningar, till vilken samtliga ifrågavarande avgifter skola för varje församling vid indragningen beräknas. Ersättning för de till statsverket indragna avgifterna skall för varje församling från och med det ecklesiastikår, indragningen där äger rum, för all framtid utgå med den av kammarkollegium fastställda summan, vilken för varje ecklesiastikår skall inlevereras från statsverket till kyrkofonden. De till statsverket indragna avgifterna skola under loppet av 20 ecklesiastikår, räknade för varje pastorat från och med det år, då indragningen där vidtager, avskrivnas i sådan ordning, att inom vederbörande församling till statsverket årligen erläggas under de första 10 åren 60 procent, under därpå följande 5 år 40 procent och under de sista 5 åren 20 procent av berörda summa, varefter från och med det tjugoförsta året återstoden eftergives. Vad som icke den 30 april 1944 förfallit till betalning skall omedelbart avskrivnas. I den mån de till statsverket indragna avgifterna icke avskrivits, skola de debiteras, uppbäras och redovisas i samband med kronouppbörderna. Vid debiteringen skall vad i löneregleringsresolutionen stadgas angående avgifterna lända till efter rättelse. Överstiger vid uppbörden influtet belopp vad som enligt vad nyss sagts bör till statsverket gäldas, skall överskottet ofördröjligen tillställas församlingens kyrkoråd; och må de avgiftsskyldiga själva om användningen av sådant överskott besluta. Sistnämnda stadgande har avseende å det förhållande, att skatteunderlaget kan ha ökats efter det kammarkollegii beräkning utförts.

I skrivelse till länsstyrelsen i Kopparbergs län den 1 augusti 1933 anmälde *t. f. häradskrivaren i Västerbergslags fögderi*, att under åren 1931 och 1932 vissa felaktigheter ägt rum med avseende å debiteringen av förevarande avgifter, i det att inom Grangärde, Ludvika och Norrbärke församlingar, där avgifternas indragning vidtagit år 1916 och där således från och med år 1931 skulle debiteras allenast 20 procent, ändock under åren 1931 och 1932 debiterats 40 procent, varjämte inom Silvbergs församling, där avgifternas indragning vidtagit år 1917 och där således från och med år 1932 skulle debiteras allenast 20 procent, ändock under detta år debiterats 40 procent. Då detta innebure detsamma som om riktiga avgifter erlagts, i förstnämnda tre församlingar under 19 år från indragningen och i sistnämnda församling under 17 år därifrån, hemställde häradskrivaren, att länsstyrelsen måtte besluta sådan ändring av tiden för avskrivningens slutförande, att avgifterna skulle debiteras sista gången under år 1933 i stället för år 1935 inom förstnämnda tre församlingar och sista gången under år 1935 i stället för år 1936 inom Silvbergs församling.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län överlämnade med skrivelse den 5 augusti 1933 berörda framställning till kammarkollegium för den åtgärd, vartill framställningen kunde anses föranleda, därvid länsstyrelsen för

sin del förklarade sig finna den föreslagna åtgärden ändamålsenlig för rättande av feldebiteringen.

Kammarkollegium har med skrivelse den 30 september 1933, under förmälan att det icke syntes tillkomma kollegium att avgöra förevarande ärende, till Kungl. Maj:ts prövning överlämnat handlingarna i ärendet och därvid för egen del anfört bland annat följande:

Kollegium funne det synnerligen tveksamt, huruvida rättelse i de felaktiga debiteringarna kunde erhållas i annan ordning än genom talan i därför föreskriven ordning av de avgiftsskyldiga. Enligt § 7 i uppbördsreglementet den 14 december 1917 skulle rättelse av felaktig debitering sökas genom besvär av skattskyldig hos länsstyrelsen inom natt och år efter det utskylden blivit honom avfordrad. Talan mot 1932 års debitering stode således alltjämt vederbörande öppen.

Med hänsyn till feldebiteringarnas betydande omfattning kunde visserligen ifrågasättas, om icke åtgärder borde vidtagas i syfte att de skattskyldiga i någon form bereddades ersättning. Summan av de statsverket oriktigt tillgodoförda beloppen uppginge till 6,616 kronor 35 öre. De särskilda posterna utgjorde emellertid till övervägande antal mycket ringa belopp. Av i kammarkollegium tillgängliga handlingar framginge, att antalet debiterade poster inom ifrågavarande kommuner utgjorde drygt 1,500, därav enligt den för närvarande gällande debiteringsprocenten (20 procent) omkring 1,150 å belopp under 1 krona och omkring 230 å belopp från 1 till 2 kronor. Allenast cirka 100 poster avsåge belopp överstigande 4 kronor och av dessa endast omkring 25 belopp överstigande 20 kronor. Av sistnämnda belopp vore flertalet påförda bolag eller andra juridiska personer.

Genom den föreslagna avkortningen av avskrivningstiden vunnes ingen säkerhet för att ersättningen i alla fall komme de skattskyldiga till godo, som erlagt beloppen. Så skedde icke i de fall, då fastigheterna bytt ägare. Å andra sidan syntes en restitution till de skattskyldiga vara utesluten på grund av de skattskyldigas stora antal. Vare sig en rättelse skulle ske genom beloppens restitution eller genom den lagstadgade avskrivningstidens förkortning syntes riksdagens medgivande vara erforderligt.

Vid angivna förhållanden ansåge sig kollegium sakna tillräcklig anledning tillstyrka åtgärder i antytt syfte; i allt fall syntes sådana icke kunna ske, förrän det visat sig, huruvida talan mot den år 1932 verkställda debiteringen komme att föras av de skattskyldiga.

Från länsstyrelsen har upplysning erhållits, att intill denna dag några besvär över ifrågavarande felaktiga debiteringar icke hos länsstyrelsen anförts. Då de sista debiteringarna skett i de kronodebetsdelar, som skolat tillställas de skattskyldiga under november månad 1932, torde således de skattskyldigas möjlighet att genom besvär vinna rättelse numera vara försutten.

Av den lämnade redogörelsen torde framgå, att därest inga särskilda åtgärder av statsmakterna vidtagas, de gjorda feldebiteringarna komma att föranleda att statsverket från ifrågavarande församlingar uttager sammanlagt omkring 6,600 kronor mera än lagligen skolat ske. Ehuru det

Departements-
chefen.

för de särskilda fastigheterna i regel endast rör sig om jämförelsevis obetydliga belopp, anser jag det önskvärt att undvika en sådan konsekvens. Detta synes också på ett praktiskt sätt, som även för de enskilda leder till ett i stort sett riktigt resultat, kunna ske genom den av länsstyrelsen förordade anordningen. För dennas genomförande erfordras emellertid, såsom kammarkollegium erinrat, riksdagens medgivande.

På grund härav får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen

att medgiva avskrivning av de belopp, som enligt 5 och 6 §§ lagen den 9 december 1910 om indragning till statsverket och avskrivning av prästerskapets tionde samt om ersättning därför skola till statsverket erläggas inom Grangärde, Ludvika och Norrbärke församlingar i Kopparbergs län efter den 30 april 1934 samt inom Silvbergs församling i samma län efter den 30 april 1936.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.